

# Głos

# GMINY RYPIN



egzemplarz bezpłatny • kwiecień / maj / czerwiec 2017 • 1/2017(1) • ISSN 2543-9197

## Ponad 5,8 mln zł na inwestycje

**W tegorocznym budżecie gminy Rypin na inwestycje i remonty przeznaczono ponad 5,8 mln zł.**

Ogólna kwota planowanych dochodów gminy na rok 2017 to 30,4 mln zł. Najważniejsze pozycje w budżecie stanowią subwencje (10,2 mln zł), wpływy z podatków i opłat lokalnych (5,8 mln zł), udziały w podatkach budżetu państwa (2,8 mln zł) oraz dotacje na zadania zlecone administracji rządowej (9,7 mln zł).

### Wydatki

W budżecie na obecny rok wydatki określono na kwotę 34,6 mln zł, z czego 28,7 mln zł przeznaczono na wydatki bieżące, a 5,8 mln zł na inwestycje. Wśród wydatków bieżących najwięcej kosztować będą oświata i wychowanie (9,7 mln zł) oraz pomoc społeczna (10,7 mln zł). Tak wysoka kwota bierze się z dotacji celowej z budżetu państwa na świadczenia wychowawcze z programu „Rodzi-



Pałac w Sadłowie odzyska dawny blask

na 500+” – mowa tu o 5,7 mln zł. Poza tym zaplanowano wydatki na drogi (1 mln zł), gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (ponad 2,3 mln zł), administrację (2,9 mln zł) oraz kulturę (386 tys. zł).

### Inwestycje

Koszt inwestycji i remontów, do których realizacji gmina przystąpi w tym roku, ma sięgnąć ponad 5,8 mln zł. Wśród najważniejszych projektów można wymienić m.in.

poprawę efektywności energetycznej budynku pałacu w Sadłowie (ok. 1,4 mln zł), budowę drogi gminnej Dylewo – Kwiatkowo (900 tys. zł), przebudowę drogi gminnej w Ławach (550 tys. zł), modernizację drogi gminnej Rusinowo – Marianki (550 tys. zł), budowę studni głębinowej w Starorypinie (200 tys. zł), budowę zbiornika wody uzdatnionej SUW w Borzyminie (300 tys. zł). W planach jest także zakup koparkoładowarki (360 tys. zł), przebudowa i modernizacja drogi gminnej Zakrocze – Dębiany (250 tys. zł), remont wiaduktu w Starorypinie (125 tys. zł) oraz remont i rozbudowa świetlic wiejskich na terenie gminy Rypin (250 tys. zł). Zagospodarowany zostanie również teren wokół stawu w Balinie oraz przy jeziorze Czarownica (250 tys. zł).

## Rodacy bohaterom

**28 lutego w Gimnazjum im. Jana Pawła II w Kowalkach odbyła się uroczystość podsumowująca akcję „Rodacy Bohaterom 2016”.**

Projekt na etapie szkolnym trwał od listopada do grudnia 2016 roku. Pomysłodawcą i głównym organizatorem ogólnopolskiej akcji jest Stowarzyszenie Odra-Niemen.

Przedsięwzięcie zostało objęte patronatem honorowym Ministra Edukacji Narodowej. Cel projektu to przede wszystkim pamięć o tych, którzy walczyli za wolność naszej ojczyzny, a po wojnie zmuszeni

byli pozostać za wschodnią granicą Polski. W ramach działań zbiera się białe i czerwone znicze na groby poległych, żywność długoterminową i kartki świąteczne. Dary trafiają do naszych rodaków mieszkających na Kresach Wschodnich, kombatanów, którzy są wzorem męstwa, poświęcenia i odwagi. Na apel Beaty Nejno i Marleny Ciecierskiej, szkolnych koordynatorek projektu,

odpowiedzieli uczniowie, rodzice, nauczyciele i pracownicy szkoły, pracownicy Urzędu Gminy Rypin i Bazy Magazynowo-Warsztatowej w Głowińsku, harcerze, Parafia św. Stanisława Kostki w Rypinie oraz osoby prywatne. W sumie zebrano aż 250 kg żywności, co okazało się najlepszym wynikiem w województwie kujawsko-pomorskim. W związku z tym szkoła została szczególnie wyróżniona i w jej progach odbyło się podsumowanie akcji.

W uroczystości uczestniczyli m.in. Maria Mazurkiewicz (kujawsko-pomorska wicekurator oświaty), Janusz Tyburski (wójt gminy

Rypin), Krzysztof Duda z Fundacji Lex Lupus (koordynator akcji w regionie toruńskim), Marzena Zdrojewska (inspektor oświaty), Piotr Makowski (przewodniczący rady rodziców) oraz inni zaproszeni goście. Uroczystość zbiegła się z Narodowym Dniem Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”, który przypada 1 marca. Dyrektor szkoły, wicekurator oświaty oraz wójt gminy Rypin w swoich przemówieniach podkreślali, że projekt realizowany w gimnazjum to wyraz hołdu dla weteranów, których męstwo, niezłomna postawa i przywiązanie do tradycji stanowiły świadectwo największego patriotyzmu.

# Wielkanocny jarmark za nami

**W sobotę 1 kwietnia odbył się VI Dobrzyński Jarmark Wielkanocny.**

Imprezę propagującą tradycje i zwyczaje wielkanocne zorganizowano w sali konferencyjnej Urzędu Gminy Rypin. Organizatorami jarmarku było Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Gminy Rypin oraz Szkoła Podstawowa im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie, zaś patronat nad imprezą objął wójt gminy Rypin.

– *Z roku na rok nasz jarmark cieszy się coraz większym zainteresowaniem wśród wystawców i zwie-*

*dzających* – mówił podczas inauguracji wójt Janusz Tyburski. – *To, co nam przekazali dziadkowie, chcemy w sposób szczególnie pielegnować i przekazywać tym najmłodszym.*

30 wystawców z terenu gminy, powiatu, regionu, a nawet z odległego Podlasia zaprezentowało swoje wyroby: kulinarne i rękodzielnicze. Można było zarówno skosztować, jak i nabyć świąteczne wyroby. Goście odwiedzający jarmark mieli również okazję podzi-

wiać umiejętności wokalne i taneczne m.in. uczniów ze szkół podstawowych w Zakroczu, Stępowie oraz Starorypinie Rządowym. Nie zabrakło przedstawicieli rypińskich placówek oświaty z Zespołu Szkół nr 2 im. Unii Europejskiej i nr 3 im. Bogdana Chełmickiego. W zorganizowanym konkursie na mazurka wielkanocnego zwyciężyły panie z KGW w Dębianach. II miejsce przypadło KGW w Głowińsku, zaś III miejsce KGW w Balinie. Wyróżnienia otrzymały także panie z KGW w Rusinowie i Sadłowie.

Tymczasem uczniowie szkół z terenu gminy rywalizowali w konkursie na palmę wielkanocną. W pierwszej kategorii wiekowej dla klas 0–III najlepsi okazali się wychowankowie klasy II SP w Sadłowie. W kategorii wiekowej dla klas IV–VI nagrodę za I miejsce zdobyły: Lewandowska Martyna i Lulińska Izabela, również uczennice SP w Sadłowie. Tymczasem wśród uczniów gimnazjum zwyciężył Kamil Dzwonkowski z gimnazjum w Kowalkach.

Wszyscy uczestnicy poszczególnych konkursów otrzymali nagrody i pamiątkowe dyplomy.



Imprezę otworzył wójt Janusz Tyburski



Cygański taniec w wykonaniu uczniów SP w Sadłowie



Można było kupić smakołyki z Podlasia



KGW Głowińsk



KGW Zakrocz



KGW Puszcza Rządowa



Zwycięski mazurek



Stoisko ZS nr 2



Kapela Sami Swoi

# Bogu na chwałę, ludziom na pożytek

Rozmowa z Robertem Portasem, prezesem Ochotniczej Straży Pożarnej w Sadłowie.



Robert Portas, prezes OSP w Sadłowie

**- Historia jednostki w Sadłowie to ponad 100 lat tradycji.**

- Ochotnicza Straż Pożarna w Sadłowie należy do najstarszych tego typu jednostek w Polsce. Została założona w 1910 roku, jeszcze pod zaborem rosyjskim. Pierwszym prezesem jednostki został ksiądz Stanisław Godlewski, dawny proboszcz parafii w Sadłowie. Jednostka od tamtej pory przeżywała w swojej historii różne momenty – czas wojny, ustrój komunistyczny. Pierwszy sztandar jednostce nadano w 1960 roku. Trudno określić, ilu strażaków przewinęło się przez szeregi sadłowskiej formacji w ciągu tych 106 lat, ale każdy z nich wniósł niezapomniany wkład w jej historię.

**- Przynależność do OSP to często rodzinna tradycja.**

- Bardzo często zainteresowanie strażą wynika z tradycji rodzinnych, zachęt kolegów i znajomych, ale i szacunku, jakim cieszy się zawód strażaka w społeczeństwie. Bycie strażakiem to wielki zaszczyt.

**- Jakie zmiany zaszły w jednostce w ciągu ostatnich lat?**

- Wejście Polski do UE przyniosło ze sobą wiele korzyści. Dzięki funduszom unijnym i wsparciu gminy Rypin w 2012 roku zyskaliśmy m.in. nowy ciężki wóz bojowy marki MAN oraz zestaw do udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej. Budynek remizy również przeszedł modernizację.

**- Skuteczność waszych działań (oprócz właściwego wyszkolenia) w znacznej mierze zależy od sprzętu, jakim dysponujecie.**

- Odpowiedni sprzęt jest niezbędny, by móc podejmować skuteczne

działania ratownicze. Samochód gaśniczy, o którym wspominałem wcześniej, jest wyposażony m.in. w zestaw nożyc rozpiereków LUKAS, dwie pilarki do drewna, agregat prądowrczy, pływającą pompę spalinową, szlamówkę spalinową, spalinową piłę do cięcia betonu i metalu, komplet węz i drabin składanych oraz cztery aparaty tlenowe.

**- Włączenie jednostki do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego to wielkie wyróżnienie i docenienie Państwa pracy.**

- To niewątpliwie powód do dumy. Podstawowym założeniem w budowie systemu ratowniczo-gaśniczego było stworzenie jednolitego i spójnego układu, skupiającego powiązane ze sobą różne podmioty ratownicze, tak aby można było skutecznie podjąć każde działanie ratownicze. Sadłowska jednostka została włączona do systemu w 1997 roku. Obecnie w naszej jednostce jest dwudziestu jeden druhowów przeszkolonych, ubezpieczonych, gotowych do działań zgodnie z zasadami KSRG.

**- Ochotnicy z Sadłowa często angażują się w prace na rzecz lokalnej społeczności. Biorą udział w uroczystościach państwowych i kościelnych.**

- Zgodnie z hasłem strażackiego sztandaru „Bogu na chwałę, ludziom na pożytek” naszych druhowów nie może zabraknąć na różnych

uroczystościach kościelnych. Nasz poczet sztandarowy uczestniczy m.in. w mszy dożynkowej, procesji Bożego Ciała oraz podczas wspomnień liturgicznych patrona strażaków, świętego Floriana. Towarzyszymy wspólnie w chwilach radości, jak i smutku, gdy jakiś kolega strażak odchodzi na wieczną służbę.

**- Strażacy uczestniczą również w zawodach sportowo-pożarniczych.**

- W naszej jednostce ćwiczą i regularnie biorą udział w rywalizacjach sportowo-pożarniczych dwie drużyny (młodych i dorosłych). W ostatnich latach zajmujemy czołowe lokaty w zawodach gminnych oraz powiatowych. Dotychczasowym naszym największym sukcesem było zajęcie przez drużynę dorosłych czwartego miejsca na zawodach w Czernikowie w 2009 roku. Obecnie jesteśmy na etapie zmiany pokoleniowej w drużynie, ale zapał młodych chłopaków, którzy przeszli z młodzieżówki do starszej grupy i ćwiczą teraz pod okiem doświadczonych kolegów, napawa optymizmem.

**- Bycie strażakiem wymaga poświęcenia. Podczas akcji ratowniczo-gaśniczych może dojść do utraty życia i zdrowia.**

- Dźwięk syreny to znak, że ktoś potrzebuje naszej pomocy. W takim momencie nikt z nas nie myśli o zagrożeniu, tylko pospiesznie biegnie do remizy i wsiada do wozu bojowego. Konieczność ratowania poszkodowanych to główny motyw działań ratowniczych.



Zbigniew Zdrojewski, Daniel Łętkowski, Dawid Madziński, Michał Moliński, Robert Portas

**- Zachęcać młodzież do wstąpienia w wasze szeregi?**

- Większość zostaje strażakami ochotnikami poprzez udział w zawodach sportowo-pożarniczych, zaczynając od drużyny młodzieżowej do „dorosłej”, a w międzyczasie odbywa szkolenia I stopnia i staje się strażakiem JSRG. Zaczyna się od zabawy, sportowej rywalizacji między jednostkami. Nie ma co ukrywać, że z upływem lat i ukończeniem szkół każdy szuka dla siebie jak najlepszego poziomu życia, co często skutkuje opuszczeniem naszej wsi i jednostki OSP, ale zawsze jakiś mały procent kolegów zostaje. To jest dla nas wynagrodzenie i sygnał, że trzeba szkolić młodych druhowów.

**- W jednostkach OSP coraz częściej służą również kobiety.**

- Obecnie w skład naszej jednostki wchodzi pięć kobiet – jedna drużyna pełni nawet funkcję skarbnika, zaś kolejna jest członkiem JSRG. Wszystkie dziewczyny bardzo angażują się w działalność jednostki i z dumą noszą mundury strażackie.

**- Jakie akcje z minionych lat utrwaliły się w pamięci druhowów?**

- Najbardziej spektakularna i niebezpieczna akcja, którą wspominają druhowie z naszej jednostki, to pożar rozlewni Gaspol. Było niebezpiecznie – kilka butli uległo rozszczelnieniu. Ale nawet z pozoru prosta akcja usuwania gniazd dzikich pszczoł może stać się groźna, gdy któryś z uczulonych na jad kolegów zostanie użądłony.

**- Jakie cele i zadania stawia sobie jednostka na najbliższe lata?**

- Mija właśnie rok, odkąd w naszej jednostce zmienił się zarząd, a mi przyszło pełnić funkcję prezesa. Stawiamy poprzeczkę wysoko. Poprzez szkolenia wzbogacamy swoją wiedzę w zakresie ratowniczo-gaśniczym. Staramy się też dbać o naszą remizę i jej obejście. Chcemy, żeby ten obiekt żył, modernizował się, służył mieszkańcom i upiększał naszą wieś, gdyż znajduje się prawie w jej centrum. Dzięki pomocy władarzy gminy Rypin i zaangażowaniu naszych druhowów, którzy dużo prac wykonują sami, w minionym roku udało nam się zrealizować wiele planów. Naszym mottem niech będzie często słyszane w mediach hasło „Czas na zmiany” – dobre zmiany dla jednostki OSP Sadłowo!

## O przedsięwzięciach zrealizowanych w 2016 roku w ramach funduszu sołectkiego oraz planach na rok 2017 opowiadają sołtysi poszczególnych sołectw gminy Rypin



**Renata Kopaczewska**, sołtys wsi Kowalki

- W ubiegłym roku ponad połowę środków z funduszu sołectkiego przeznaczaliśmy na poprawę jakości dróg nieutwardzonych (11 tys. zł). Dzięki wspólnemu wysiłkowi mieszkańców wsi w parku na obszarze blisko 150 m<sup>2</sup> powstała płyta ułożona z kostki, która służy m.in. do celów rekreacyjno-sportowych – koszt 5 tys. zł. Dodatkowo w parku zamontowana została lampa (2,5 tys. zł) oraz ławki z oparciem (3 szt., 900 zł). Mieszkańcy mogli bliżej poznać stolicę w ramach zorganizowanej wycieczki (3 tys. zł). Uczestnicy wyjazdu zwiedzili m.in. Muzeum Powstania Warszawskiego, Pałac Kultury i Nauki oraz Stadion Narodowy. Wspólnie z sąsiednią wsią, Sikorami, urządziliśmy piknik integracyjny (2 tys. zł). Na zebraniu sołectkim mieszkańcy zdecydowali, że w 2017 roku z funduszu sołectkiego (tj. 26 tys. zł) zostanie zakupiona i zamontowana kolejna lampa (11 tys. zł), ponownie zorganizujemy wycieczkę dla mieszkańców (2 tys. zł) oraz piknik rodzinny (2 tys. zł). Dostępne środki pozwolą również na zakup mundurów dla drużyny młodzieżowej OSP (1,5 tys. zł). Dokończymy także remont dróg sołectkich (5 tys. zł), a park zyska nowe drzewa i rośliny ozdobne (4,5 tys. zł). Cieszy fakt, że mieszkańcy chętnie uczestniczą w życiu wsi.



**Marzena Jankowska**, sołtys wsi Rusinowo

- Dzięki środkom z funduszu sołectkiego w 2016 roku za kwotę ponad 9 tys. zł powstała siłownia na otwartym powietrzu, co znacznie uatrakcyjniło teren przy naszej świetlicy wiejskiej.

Garaż wiejski wyposażyliśmy w nowe regały (900 zł). Blisko 400 zł wydane zostało na zakup środków do utrzymania estetyki wokół i wewnątrz świetlicy wiejskiej. Jak co roku, tak i w poprzednim na remont dróg gruntowych zakupiliśmy kruszywo (8 tys. zł), a ich nawierzchnie wyrównaliśmy równiarką. W zeszłym roku udało się nam dwa razy zorganizować spotkania integracyjne dla dzieci – zabawę karnawałową z paczkami i Mikołajem, a latem piknik rodzinny (4,7 tys. zł). Darmowych atrakcji nie zabrakło. Była wata cukrowa, lody, kielbaski z grilla oraz liczne konkursy. Dzieci chętnie korzystały również z dmuchanej zjeżdżalni oraz dmuchanego zamku. Na rok 2017 planujemy dalsze remonty dróg na terenie sołectwa oraz sporządzenie dokumentacji koniecznej do modernizacji drogi gminnej nr 120347C Rusinowo – Rusinowo. Chcemy również zagospodarować pod boisko teren działki przed świetlicą wiejską, do czego konieczny będzie zakup odpowiedniego sprzętu, np. piłkochwyłów czy specjalnych bramek. Zorganizujemy także spotkania integracyjno-promocyjne z mieszkańcami sołectwa – pikniki, festyny.



**Hanna Raszewska**, sołtys wsi Godziszewy

- Sołectwo Godziszewy w 2016 roku wykorzystало blisko 17 tys. zł z funduszu sołectkiego. Wśród zrealizowanych projektów znalazły się remonty dróg na terenie sołectwa (8,8 tys. zł), położenie kostki brukowej przy remizie OSP w Godziszewach (4 tys. zł), zakup moskitier na okna remizy (2 tys. zł), organizacja wypoczynku letniego dla dzieci (1 tys. zł) i spotkań integracyjnych (piknik rodzinny – 1,5 tys. zł). Fundusz sołectki na 2017 rok w przypadku naszej wsi wynosi ponad 19 tys. zł. Mieszkańcy Godziszew na zebraniu wiejskim zdecydowali się przeznaczyć te środki na remont dróg na terenie sołectwa (3 tys. zł),

doposażenie kuchni w remizie OSP (3 tys. zł) oraz zakup materiału budowlanego w celu jej powiększenia (7,7 tys. zł). Zorganizowany zostanie również wypoczynek letni dla dzieci (550 zł), piknik rodzinny (2 tys. zł) i wyjazd integracyjny Szymbark – Gdańsk – Sopot (3 tys. zł).



**Adam Szalkowski**, sołtys wsi Głowińsk

- W poprzednim roku kwota, jaką dysponowaliśmy w ramach funduszu sołectkiego, wynosiła około 22 tys. zł. Środki te zostały wykorzystane m.in. na zakup kruszywa i utwardzenie dróg gminnych gruntowych na terenie Sołectwa Głowińsk – Ławy (8,4 tys. zł). W lipcu zorganizowaliśmy dla mieszkańców naszej wsi piknik rodzinny (1,5 tys. zł). Doposażyliśmy świetlice w Głowińsku w sprzęt AGD oraz nowe meble kuchenne (4,6 tys. zł). Boisko wiejskie zyskało nowe ogrodzenie (7,3 tys. zł). W roku bieżącym planujemy kolejne remonty dróg i tym samym zakup kruszywa (6 tys. zł). Chcemy także zorganizować wyjazd studyjny (2 tys. zł). Latem tradycyjnie odbędzie się piknik rodzinny – z myślą o mieszkańcach przeprowadzimy również konkurs na najpiękniejszy ogród przyzagrodowy (4 tys. zł). Na potrzeby sołectwa zakupimy garaż (3 tys. zł). Środki z funduszu pozwolą również doposażyć i ogrodzić plac zabaw (5 tys. zł) oraz dokończyć remont świetlicy wiejskiej (3 tys. zł).



**Henryk Daniszewski**, sołtys wsi Puszcza Rządowa

- Fundusz sołectki dla naszej wsi w 2016 roku wynosił ok. 16 tys. zł. Środki zostały przeznaczone na remont dróg (4 tys. zł), ustawienie poręczy sprężystych przy drodze

Puszcza – Szczerby (4,5 tys. zł) oraz wymianę drzwi i okien w świetlicy wiejskiej (6 tys. zł). Pozostała kwota pozwoliła na zakup farb i pomalowanie jej wnętrza. Obecnie w ramach funduszu sołectkiego na 2017 rok dysponujemy kwotą ponad 17 tys. zł. Środki przeznaczymy na remonty dróg (5 tys. zł). Zorganizujemy spotkanie integracyjno-promocyjne z mieszkańcami sołectwa (2 tys. zł). Zakupimy nagrody dla uczniów Szkoły Podstawowej w Zakroczu (500 zł). Świetlica wiejska zyska nowe nagłośnienie (2 tys. zł). Sporą część funduszu, ponad 8 tys. zł, pochłonie budowa boiska wiejskiego – jego ogrodzenie i wyposażenie.



**Stefan Wiśniewski**, sołtys wsi Sadłowo

- Z funduszu sołectkiego w minionym roku zakupione zostało 8 lamp za sumę ponad 12 tys. zł. Instalacja oświetlenia wokół sadłowskiego parku zostanie zrealizowana w roku bieżącym. Wspólnie z sołectwami Nowe Sadłowo i Linne zakupiliśmy i zamontowaliśmy 9 nowych ławek (6 szt. w parku, 3 szt. otrzymała OSP) oraz zestaw nagłaśniający do Szkoły Podstawowej w Sadłowie (6 tys. zł). Odbywający się corocznie w naszej wsi piknik rodzinny wsparliśmy kwotą 1,5 tys. zł. Środki z funduszu sołectkiego pozwoliły również doposażyć kuchnię świetlicy wiejskiej w Sadłowie w drobny sprzęt AGD (1 tys. zł). Na remont dróg w starym roku przeznaczaliśmy ponad 5 tys. zł. Kwota ta pozwoliła na zakup ponad 480 t kruszywa. W bieżącym roku na modernizację dróg wydamy ponad 6 tys. zł. Organizowane w tym roku w naszej wsi dożynki gminne wesprzemy kwotą 1,5 tys. zł. Dodatkowo na wspomnianą wcześniej inwestycję oświetleniową przeznaczymy z funduszu 15 tys. zł. Warto także wspomnieć, że dzięki zaangażowaniu Zbigniewa Grodzickiego Izba Przyrodnicza sadłowskiego pałacu zyskała ciekawe trofea.

# Pół wieku miłości

Pół wieku temu przysięgali sobie miłość, wierność i uczciwość małżeńską. Dziś, 50 lat po ślubie, Janina i Ignacy Wasiewscy z Dębian wspominają ten dzień z sentymentem i zdradzają sekrety udanego związku.



## Początek znajomości

– Wszystko zaczęło się od zabaw organizowanych w tamtych czasach m.in. w Borowie. Potańcówki w starym stylu cieszyły się powodzeniem i sprzyjały zawieraniu nowych znajomości. Mieszkaliśmy po sąsiedzku w Dębianach. Różnica wieku między nami to 6 lat. Kiedy zaczęliśmy się spotykać, byłam jeszcze młodą dziewczynką. Uczęszczałam do szkoły rolniczej w Pręczkach i marzyłam o szkole pielęgniarstwa w Toruniu, ale rodzice posiadali zbyt dużo hektarów, bym mogła zostać przyjęta – takie to były czasy. Mąż, będąc kawalerem, pracował jako elektryk i dość często wyjeżdżał

w delegacje. Dlatego tak miło wspominamy wspólne imprezy. Ignacy wyróżniał się na tle innych chłopaków – był niezwykle przystojny. – Żona tymczasem ujęła mnie swoim energicznym usposobieniem. Po trzech latach znajomości zdecydowaliśmy się na małżeństwo. Bez jakiegokolwiek presji rodziców – była to tylko i wyłącznie nasza decyzja.

## Ślub po katolicku

– Z naszym ślubem wiąże się smutna historia. Niespełna dwa miesiące przed wyznaczonym terminem mężowi zmarła mama. Mimo przykrew sytuacji uroczystość odbyła się zgodnie z planem. Nie chcieliśmy narażać bliskich na dodatkowe

koszty. Wesele jak to niegdyś na wsi – podłoga pod tańce ułożona przed domem, powystawiane jedzenie i tradycyjny zespół muzyczny. Dla przybyłych gości postanie przygotowane w stodole na sianie. Nie zabrakło również przebierańców, których obecność na weselu gwarantuje pomyślność w dalszym życiu nowożeńców. Ślub cywilny odbył się w Urzędzie Stanu Cywilnego w Pręczkach, zaś kościelny w parafii w Rogowie. Byliśmy tacy młodzi i zakochani w sobie – piękne wspomnienia.

## Dzieci, wnuki i prawnuki

– Najpierw, po dwóch latach małżeństwa, na świat przyszedł syn Marian. Poród odbył się w rypińskim szpitalu. Nasi dziadkowie od początku zakochani byli we wnuku. Po siedmiu latach urodził się kolejny syn, Dariusz. Od początku myśleliśmy, że będzie to dziewczynka – nawet imię już wybraliśmy. Stało się jednak inaczej, ale jak to się zwykło mawiać – ważne, że zdrowe. Każdy rodzic wie, ile energii i pracy należy włożyć w wychowanie dziecka. Nieprzespane noce w początkowym okresie, wywiadówki i odprowadzanie do szkoły w późniejszym. Pomimo zmęczenia miło wspominamy ten okres. Dziś mamy dwóch wnuków, których kochamy, a nasze relacje z nimi są bardzo dobre. To już dorosłe osoby, dlatego możemy spodziewać się prawnuków.

## Czasy PRL-u

– Okres ten wspominamy dobrze. Mieszkaliśmy razem z rodzicami żony w ich nowo wybudowanym domu. Dawniej na wsi każdy hodował bydło, świnie i kury. Mieliśmy więc gdzie mieszkać i co jeść. – W la-

tach 70. mąż pracował w rypińskiej gazowni jako aparatowy, a ja pomagałam rodzicom na gospodarce. Angażowałam się również społecznie. Od 1975 aż do zeszłego roku miałam zaszczyt przewodniczyć tutejszemu Kołu Gospodyń Wiejskich. Pamiętam spotkania, które po sprzedaży świetlicy wiejskiej odbywały się w naszym domu. Wspólne świętowanie z paniami, nauka gotowania i wiele innych inicjatyw. Oczywiście minusem tamtych czasów były kolejki w sklepach. Kończyło się pracą ustawiało się w nich w oczekiwaniu na towar. Po latach jak większość Polaków wspominamy to z sentymentem. Wciąż byliśmy młodym małżeństwem, więc chętnie uczestniczyliśmy w potańcówkach.

## Przepis na udane małżeństwo

– Nie ma recepty na udane małżeństwo. Gdyby takowa istniała, wszyscy by jej przestrzegali. Należy się wzajemnie szanować, wspierać, uzupełniać i w wielu momentach iść na kompromis. Jednak nie ma co ukrywać, bez miłości związku zbudować się nie da. Oboje mieliśmy to szczęście, że nasi rodzice również tworzyli udane małżeństwa. Oczywiście w każdym związku bywają kłótnie. Tak to już bowiem w życiu jest, że nieporozumienia zdarzają się nawet w najlepszych relacjach. Miewamy ciche dni, a właściwie godziny... Najważniejsze, by szybko zapomnieć o przykrew sprawie i dojść do porozumienia. Szczera rozmowa niejednokrotnie pozwala oczyścić atmosferę po kłótni. Obecnie młodzi ludzie zbyt pochopnie podejmują decyzję o rozwodzie. Z pozoru nic nieznacząca sprzeczka często doprowadza do roztania.

# Urząd od podszewki

Uczniowie z Gimnazjum im. Jana Pawła II w Kowalkach biorą udział w ogólnopolskim programie „Młody Obywatel”.

Projekt realizowany jest przez Centrum Edukacji Obywatelskiej w Warszawie oraz Fundację Banku Gospodarstwa Krajowego. Cel przedsięwzięcia to promowanie wiedzy na temat społeczności lokalnej oraz pokazanie sposobów, dzięki którym młodzi ludzie mogą aktywnie działać w swoim najbliższym otoczeniu. Grupa w składzie: Julia Kuligowska, Daria Szczygiel-

ska, Martyna Śmiechowska, Julia Grabowska, Oskar Wiśniewski, Dominik Jastrzębski i Bartłomiej Jędrzejewski realizuje projekt pod honorowym patronatem Ministra Edukacji Narodowej. Opiekunkami grupy są Dorota Grudzińska i Marlena Ciecierska.

Liczne spotkania z władzami i pracownikami Urzędu pozwoliły młodzieży na zdobycie cennych doświadczeń, które przydadzą się



w dorosłym życiu. Były też interesującą lekcją obywatelską w terenie. Grupa projektowa ma nadzieję, że zostanie zaproszona w czerwcu do

Warszawy na ogólnopolską prezentację projektów młodzieżowych, by móc przedstawić swoje działania i promować naszą gminę w stolicy.

## Swoimi przepisami dzielą się panie z KGW w Godziszewach



Przepis polecają Gabrysia Jankowska i Janina Lisicka

### ROLADA SZPINAKOWA

#### Składniki:

- 250 g świeżego szpinaku
- 250 g wędzonego łososia
- 3 ząbki czosnku
- 1 łyżka masła
- 4 jajka
- 2 śmietankowe serki Almette
- sól i pieprz do smaku

#### Sposób wykonania:

Szpinak podsmażyć na maśle z 2 ząbkami czosnku przetartymi przez praskę, przyprawić solą i pieprzem. Przygotowany szpinak wystudzić i zmiksować. Żółtka jajek oddzielić od białek i dodać do wystudzonego szpinaku. Białko ubić na sztywną pianę, a następnie dodać do wymieszanego z żółtkami szpinaku, delikatnie mieszając. Blaszkę wyłożyć papierem do pieczenia. Masę szpinakową równomiernie rozsmarować na blaszce. Wstawić do rozgrzanego piekarnika i piec ok. 15 minut w 170 stopniach. Następnie serki Almette wymieszać z przetartym przez praskę ząbkiem czosnku. Po upieczeniu wystudzony placek szpinakowy wysmarować przygotowanym wcześniej serkiem z czosnkiem. Wzdłuż jednego boku na serek poukładać plastry łososia. Zwinąć roladę i mocno owinać folią spożywczą do żywności. Schować do lodówki na kilka godzin.

Smacznego!



### ROLADA SEROWO-MIĘSNA

#### Składniki:

- 30 dag żółtego sera
- 30 dag mięsa mielonego
- 4 całe jajka
- 1 szklanka majonezu
- 30 dag pieczarek
- 1 średnia cebula
- 4 łyżki bułki tartej
- trochę oleju
- trochę vegety, sól, pieprz

#### Sposób wykonania:

Ser żółty zetrzeć na tarce o dużych oczkach. Dodać 3 całe jajka i majonez. Wszystko dokładnie wymieszać. Blaszkę wyłożyć papierem do pieczenia. Przygotowaną masę serową rozprowadzić równomiernie na blaszce i wstawić do rozgrzanego piekarnika. Piec ok. 30 minut w 180 stopniach. Następnie drobno pokrojone pieczarki i posiekaną cebulkę podsmażyć na patelni – ostudzić. Do mięsa mielonego dodać całe jajko, bułkę tartą i przyprawy. Wszystko dobrze wyrobić i na ostudzony upieczony wcześniej placek serowy równo rozłożyć mięso. Po zawinięciu w roladkę wstawić do nagrzanego piekarnika na 30 minut w 180 stopniach. Po upieczeniu wystudzić i wstawić do lodówki na kilka godzin. Smacznego!



## Dzień Kobiet w Głowińsku

8 marca z okazji Dnia Kobiet panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Głowińsku zorganizowały miłe spotkanie.

W przyjaznej atmosferze przy kawie i słodkościach członkinie koła dzieliły się swoimi doświadczeniami oraz wspólnie zaplanowały działania na najbliższy czas.

– *Zależy nam na tym, byśmy zrzeszali coraz więcej pań – przyznaje przewodnicząca Elżbieta Kaślewicz. – Cieszy fakt, że w ostatnim czasie nasze grono powiększyło się o kolejne członkinie. Warto raz na jakiś czas oderwać się od pracy, od codziennych obowiązków, problemów. Z miesiąca na miesiąc działamy coraz prężniej. W tym roku zorganizowaliśmy m.in. bal karnawałowy, który wśród mieszkańców naszej wsi cieszył się dużym powodzeniem.*

W spotkaniu uczestniczyły również konsultantki ze znanej firmy kosmetycznej. Specjalistki od pielęgnacji ciała udzielały wielu praktycznych porad, a także wykonywały makijaże pokazowe i masaże dłoni. Dzięki zaproszonym gościom panie z KGW miały przyjemność przetestowania na własnych dłoniach peelingu i zapoznania się z nowościami kosmetycznymi.



Spotkanie przebiegło w miłej atmosferze



Panie chętnie poddawały się zabiegom kosmetycznym



Relaksacyjny masaż dłoni

# Powitali wiosnę

**21 marca uczniowie i nauczyciele szkół podstawowych z terenu gminy Rypin wspólnie powitali wiosnę.**

## SP w Zakroczu

Dzień był pełen atrakcji – uczniowie w ramach projektu „Dzień odkrywców – odkrywamy talenty” prowadzili zajęcia lekcyjne, wcielając się w rolę nauczycieli. Kolejnym punktem obchodów było obejrzenie przygotowanego przez Samorząd Uczniowski przedstawienia „Wiosno, przyjdź”. Gdy wybiła godzina 11.00, wszyscy uczniowie wraz z opiekunami i przygotowaną przez uczniów kl. III kukłą marzanną wyruszyli w barwnym koroście na boisko szkolne, aby pożegnać zimę i z wielką radością i wesołymi okrzykami powitać wiosnę.

## SP w Starorypinie Rządowym

Świętowanie rozpoczęto od podsumowania projektu klasy II „Sport to zdrowie”. W spotkaniu, na którym uczniowie przedstawili wyniki swojej pracy, uczestniczyła dyrektorka szkoły Danuta Ciecierska oraz wychowawcy klas I–III.

Efektom ich działań były: plakaty, zaproszenia, plan miejsc najbliższej okolicy, gdzie można uprawiać sport oraz konkurencje sportowe dla uczniów klas I–III. Dzieci wręczyły zespołom dyplomy oraz samodzielnie wykonane medale. Jak co roku w tym dniu Samorząd Uczniowski zorganizował konkurs dla społeczności szkolnej. Tym razem był to konkurs na najśmieszniejsze przebranie. Jury miało twarde orzechy do zgryzienia, ponieważ wszystkie stroje były wyjątkowe. Po konsultacji jury: I miejsce otrzymała Aleksandra Domagalska (klasa II), II miejsce Paweł Kopyczyński (klasa II), III miejsce Kacper Wojciechowski (klasa I). Nagrody pocieszenia otrzymali Eryk Rybka (klasa IV), Oliwia Skorupska (klasa V) i Oliwia Kułakowska (klasa III).

## SP w Stępowie

Zgodnie ze szkolną tradycją, pierwszy dzień kalendarzowej wiosny przebiegał pod znakiem radości

z powodu mijającej zimy. Uczniowie, którzy tego dnia mieli ubrania z zielonymi akcentami, brali udział w konkursach i zabawach artystyczno-ruchowych.

Pod kierunkiem Marty Wysakowskiej i Piotra Jurkiewicza musieli wykazać się różnorodną wiedzą na tematy związane z nadchodzącą, radosną porą roku. Zmagania konkursowe oceniało jury pod przewodnictwem dyrektorki szkoły Sławomira Malinowskiego. Wszystkie klasy otrzymały pamiątkowe dyplomy. Na koniec został dokonany akt spalania marzanny – symbolu odchodzącej zimy.

## SP w Borzyminie

Pierwszy dzień wiosny dzieci obchodziły w sposób urozmaicony, ciekawy i aktywny. Głównym celem imprezy była integracja uczniów, motywowanie do aktywności fizycznej oraz wdrażanie do zdrowej rywalizacji. Harmonogram i przygotowane tego dnia atrakcje podczas apelu przedstawiła Agnieszka Drażewska – opiekun Samorządu Uczniowskiego. W tym wyjątkowym dniu dzieci mogły korzystać z trzech wyznaczonych pomieszczeń, aby spróbować swoich

sił w grach sportowych na konsoli Xbox Kinect lub przetestować swoje wyczucie rytmu za pomocą mat tańecznych z programem StepMania. Nauczyciel wychowania fizycznego Krzysztof Szalkowski przeprowadził w jednej z klas turniej lekkoatletyki, sala obok przeistoczyła się w emocjonujący spływ kajakowy, natomiast dziewczęta we wszystkich przedziałach wiekowych wiodły prym, tańcząc w rytmie najnowszych przebojów.

Po wszystkich zabawach dzieci mogły liczyć na słodkie nagrody i dyplomy. Na koniec wszyscy udali się na boisko szkolne w celu pożegnania zimy poprzez spalanie marzanny, którą wykonali uczniowie naszej szkoły.

## SP w Sadłowie

Chcąc przywitać tak oczekiwaną porę roku, uczniowie klas 0–VI wraz z wychowawcami przemarszerowali z kukłami marzanny na boisko szkolne, aby tam dokonać obrzędu pożegnania zimy i powitania wiosny. Uczniowie radosnymi okrzykami przywołali wiosnę, żegnając zimę. Ponadto dzieci uczestniczyły w konkursie na kukłę marzanny. Zabawę wygrały dzieci z klasy 0.



SP w Starorypinie Rządowym



SP w Borzyminie



SP w Zakroczu



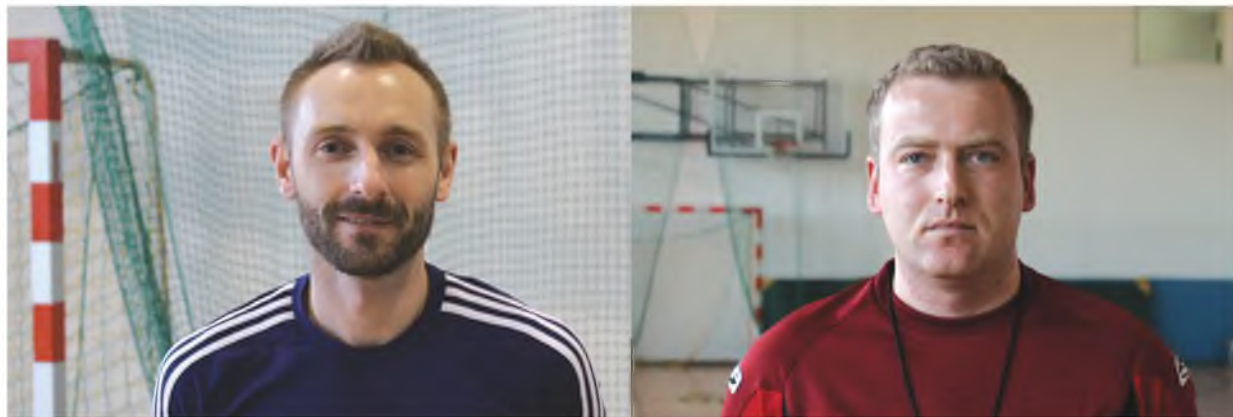
SP w Stępowie



SP w Sadłowie

# Pasja w Kowalkach

W lutym rozpoczęły się pierwsze treningi z udziałem dzieci w ramach Gminnej Akademii Piłkarskiej „Pasja”.



Trenerzy Tomasz Wysocki i Maciej Sokołowski

Pomysłodawcą inicjatywy jest Tomasz Wysocki, nauczyciel wychowania fizycznego, piłkarz oraz trener Grupy Kowalki.

– Skupiamy się na motoryce, rozwoju fizycznym i koordynacji ruchowej u najmłodszych. Dostrzegam znaczne zaangażowanie zarówno po stronie dzieci, jak i rodziców. Być może kiedyś wyszkolimy kolejnego Lewandowskiego.

Zajęcia odbywają się dwa razy w tygodniu w każdej grupie wiekowej. Do dyspozycji szkółki pozostaje sala gimnastyczna oraz orlik przy gimnazjum w Kowalkach. Treningi w Gminnej Akademii Piłkarskiej „Pasja” to radość, zabawa, aktywne spędzanie wolnego czasu i, co najważniejsze, szkolenie i zdobywanie umiejętności piłkarskich. Sport uczy dzieci wytrwałości, pokory, rywalizacji, znoszenia porażek i doceniania sukcesów.



W treningach piłkarskich aktywnie uczestniczą również dziewczyny



Grupa I - chłopcy z rocznika 2009/2010



Grupa II - chłopcy z rocznika 2007/2008

## Informator dla mieszkańców

**Komenda Powiatowa Policji w Rypinie**  
Józefa Piłsudskiego 19, 87-500 Rypin  
tel. (54) 230 82 00

**Komenda Powiatowa PSP w Rypinie**  
Strażacka 4, 87-500 Rypin  
tel. (54) 280 37 37

**SP ZOZ Rypin**  
3 Maja 2, 87-500 Rypin  
tel. (54) 230 87 00

**Przychodnia przy Szpitalu**  
3 Maja 2, 87-500 Rypin  
tel. (54) 280 24 26

**Wiejski Ośrodek Zdrowia w Sadłowie**  
Sadłowo 2, 87-500 Rypin  
tel. (54) 280 12 29

**Urząd Gminy Rypin**  
Lipnowska 4, 87-500 Rypin  
tel. (54) 280 97 00

**Starostwo Powiatowe w Rypinie**  
Warszawska 38, 87-500 Rypin  
tel. (54) 280 24 33

**KRUS Rypin**  
Warszawska 47 A, 87-500 Rypin  
tel. (54) 280 21 19

**ZUS Rypin**  
Mławska 12, 87-500 Rypin  
tel. (54) 280 28 34

**Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**  
Nowy Rynek 5, 87-500 Rypin  
tel. (54) 280 01 55

**Urząd Skarbowy w Rypinie**  
Dojazdowa 10, 87-500 Rypin  
tel. (54) 280 45 10

**Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Rypinie**  
Nowy Rynek 6, 87-500 Rypin  
tel. (54) 280 27 48

**Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Rypinie**  
Nowy Rynek 15, 87-500 Rypin  
tel. (54) 280 27 87

**Powiatowy Urząd Pracy**  
Nowy Rynek 14, 87-500 Rypin  
tel. (54) 280 21 44

**Dworzec PKS**  
Dworcowa 20, 87-500 Rypin  
tel. (54) 280 30 73

**Szkoła Podstawowa w Sadłowie**  
Sadłowo 23, 87-500 Rypin  
tel. (54) 280 12 67

**Szkoła Podstawowa w Zakroczu**  
Zakrocz 45, 87-500 Rypin  
tel. (54) 280 23 89

**Szkoła Podstawowa im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie**  
Borzymin 5, 87-500 Rypin  
tel. (54) 280 23 65

**Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Starorypinie Rządowym**  
Starorypin Rządowy 13, 87-500 Rypin  
tel. (54) 280 22 64

**Szkoła Podstawowa im. Marii Skłodowskiej – Curie w Stępowie**  
Stępowo 86, 87-500 Rypin  
tel. (54) 280 47 17

**Gimnazjum im. Jana Pawła II w Kowalkach**  
Kowalki 29, 87-500 Rypin  
tel. (54) 280 23 83

### Festyny rodzinne

<b>Sadłowo</b>	27.05.2017
<b>Marianki</b>	10.06.2017
<b>Dębiany</b>	17.06.2017
<b>Kowalki</b>	24.06.2017
<b>Balin</b>	01.07.2017
<b>Cetki</b>	01.07.2017
<b>Rypałki</b>	01.07.2017



### GŁOS GMINY RYPIN

**Wydawca:** Gmina Rypin

**Adres redakcji:** ul. Lipnowska 4, 87 - 500 Rypin,  
tel. (54) 280 97 00, e-mail: sekretariat@rypin.pl

**Redaktor naczelny:** Adam Wojtalewicz

**Druk:** Zakład Poligraficzny PetitGraf, ul. Jodłowa 6,  
87-300 Brodnica